

mäläin teettämiseen. pohjoisrantaan osotti ¹⁾ kaupunginvaltuusto 1911 vuoden menosääntöä vahvistaessaan 3,000 markkaa.

Määräraha kaupungin talojen sähköjohtojen uudistukseen. Vastamainitussa tilaisuudessa myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto kaupungin talojen sähköjohtojen uudistukseen 10,500 markan määrärahan.

Määrärahoja käymälän ja vesipostin teettämiseksi Eläintarhaan. 1911 vuoden menosääntöä vahvistettaessa otettiin ¹⁾ siihen 2,500 markkaa käymälän ja 750 markkaa vesipostin teettämiseksi Eläintarhaan.

Lisäpäättös kaupungin rakennusyrityksiin nähden noudatettavaa menettelyä. Kaupunginvaltuustolle antamassaan kirjelmässä oli arkkitehtiklubi mainitsemistaan syistä ehdottanut, että piirustusten hankkimiseksi kaupungin teetettäviä suurempia rakennusyrityksiä varten toimeenpantaisiin yleiset kilpailut sekä että näiden kilpailujen ohjelmat laadittaisiin yksissä neuvoin klubin edustajain kanssa.

Rahatoimikamari, jonka lausunto asiasta oli hankittu, esitti ²⁾, että valtuusto, eväten arkkitehtiklubin vastamainitun ehdotuksen, tekisi sellaisen lisäyksen joulukuun 7 päivänä 1909 tekemäänsä kaupungin rakennusyrityksiin nähden noudatettavaa menettelyä koskevaan päätökseensä ³⁾, että asianomaiset viranomaiset ja lautakunnat velvoitettaisiin, samalla kun anovat valtuuston hyväksymistä jonkin rakennusyrityksen alustavalle ehdotukselle, myös tekemään ehdotuksen, miten tarpeelliset piirustukset on hankittava ja työnjohto järjestettävä.

Tämän rahatoimikamarin esityksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾.

5. Muut kaupungin kiinteää omaisuutta koskevat asiat.

Kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehet. Kaupungin kiinteän omaisuuden katselmusmiehiksi valitsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto professori G. Grotenfeltin ja rakennusmestari A. N. Nybergin sekä näiden varamiehiksi arkkitehti M. Schjerfbeckin ja rakennusmestari G. F. Willandtin.

Eräiden XIII ja XIV kaupunginosan korttelien sisäiset rakennusraajat. Rahatoimikamarin esityksestä vahvisti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto kaupunginasemakaava-toimikunnan laatimat luonnospiirustukset XIII kaupunginosan korttelien n:o:jen 407—409, 429, 432 ja 437 sekä XIV kaupunginosan korttelien n:o:jen 498—500 ja 505 sisäisiä rakennusrajoja varten.

Keskustelija Lapinniemen Sen johdosta että rahatoimikamari oli pannut vireille kysymyksen ⁷⁾ Lapinlahden sairaala-alueen käyttöoikeuden takaisin

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Rtk. kirj. 17 p. helmik. n:o 104. —

³⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 53 ja 54. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 36 §. —

⁵⁾ Valt. pöytäk. tammik. 11 p. 6 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 13 §. —

⁷⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 35 ja seur.

hankkimisesta kaupungille, päätti 1) kaupunginvaltuusto antaa kamarin toimeksi ryhtyä valtion kanssa keskusteluihin koko Lapinniemen tahi sen osan siitä palauttamisesta kaupungin haltuun, mikä ei ole tarpeellinen alueella nykyään olevalle sairaalalle.

palauttamisesta kaupungin haltuun.

Sittenkun k. senaatissa oli viritetty kysymys ent. Suomen kaartinpataljoonan kasarmialueen ynnä kaartinmaneesiin ja varusväensairaalaan kuuluvain tonttien omistusoikeudesta sekä rahatoimikamari oli hankituttanut kaiken saatavissa olevan selvityksen asiasta, teki kamari siitä esityksen 2) sekä lähetti valtuustolle samalla mainittua omistusoikeutta valaisevan promemorian. Kamari esitti, että kaupunginvaltuusto kirjelmässä k. senaatille käsityksenään asiasta lausuisi:

Kysymys ent. Suomen kaartinpataljoonan kasarmialueen y. m. omistusoikeudesta.

että ne Helsingin lahjoitettuun kaupunginmaahan kuuluvat alueet, joille entisen kaartinpataljoonan kasarmiryhmä, kaartinmaneesi ja varusväensairaalan rakennukset ovat rakennetut, ovat aikanaan määrättyä tarkoitusta varten luovutetut Suomen valtiovaraston käytettäviksi, mutta että kaupunki ei ole luopunut omistusoikeudestaan mainittuihin tontteihin, joiden sentähden edelleen täytyy katsoa kuuluvan kaupungille.

Sen ohessa kamari esitti, että valtuusto, siten varaten Helsingin kaupungille omistusoikeuden useinmainittuihin alueihin, ilmoitaisi kaupungin

suostuvan ryhtymään neuvotteluihin valtion kanssa sopimuksen aikaansaamiseksi edellä mainitun oikeussuhteen synnyttämästä asiasta.

Tämän esityksen kaupunginvaltuusto kaikin puolin hyväksyi 3).

Sittenkun kaupunginvaltuustolta oli vaadittu lausuntoa venäläisten sotilasviranomaisten vireille panemasta asiasta, joka koski sen Kaivopuistonalueen omistus- ja käyttöoikeutta, missä sikäläiset patterit sijaitsevat, sekä valtuusto oli lähettänyt 4) asian rahatoimikamariin lausunnon antamista varten, lähetti kamari kirjelmässä 5) lokakuun 3 päivältä valtuustolle erinäisten valtion, yliopiston ja myös yksityishenkilöiden tai yhdistysten hallussa nykyään olevain tonttien tai maa-alueiden omistusoloja tutkimaan asettamansa komitean mietinnön selvityksineen Ulriikkaporinvuorten ja Kaivopuistonalueen omistusoikeudesta.

Lausunto erään Kaivopuiston alueen omistusta käyttöoikeutta koskevasta asiasta.

Mainittu mietintö sisälsi laajan selvityksen puheenalaisesta omistusoikeudesta. Toimittamansa tutkimuksen tuloksista katsoi komitea käyneen selville:

1) Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 1 §. — 2) Valt. pain. asiakirj. n:o 14. — 3) Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 25 §. — 4) Valt. pöytäk. huhtik. 5 p. 5 §. — 5) Valt. pain. asiak. n:o 41.

että koko Ulriikkaporin tienoo ynnä Kaivopuiston alue, Töölön kylän rajain sisällä olevana, on Helsingin kaupungin perustamisesta lähtien kuulunut kaupunkiin yhdistettyyn ja sille lahjoitettuun maa-alueeseen sekä on nykyään otettuna armollisimmin vahvistettuun kaupunginasemakaavaan;

että Ruotsin kruunulla on 1700-luvun keskivaiheilta asti ollut käyttöoikeus tämän maa-alueen osiin, mutta että maa, joka maaliskuun 27 päivänä 1812 annetun armollisen käskykirjeen ja Helsingin kaupungin uutisrakennuskomitealle marraskuun 2 päivänä samana vuonna korkeimmassa paikassa vahvistetun johtosäännön mukaan Helsingin uudestijärjestelyä toimitettaessa palautui kaupungille, nyttemmin, mikäli sitä ei otettu tontinjärjestelyyn taikka annettu vuokralle, on kaupungin omana ja hallittavana;

että se tontti, johon yliopiston tähtitieteellinen observatoori on rakennettu, on tammikuun 14 päivänä 1828 annetulla armollisella määräyksellä osotettu mainittuun tarkoitukseen, ilman että kaupunginviranomaiset tiettävästi milloinkaan ovat luopuneet omistusoikeudestaan tonttiin, jonka sentähden täytyy katsoa edelleen kuuluvan kaupungille; kuitenkin niin että valtiolle, joka kaupunginviranomaisten hiljaisella myönnytyksellä on ottanut tontin haltuunsa puheena olevaa yleishyödyllistä laitosta varten, on myönnettävä maksuton käyttöoikeus paikkaan niin kauan kuin sitä käytetään mainittuun tarkoitukseen;

että uutisrakennuskomitea oli vuonna 1812 tarjonnut Ulriikkaporin niemekkeen (nykyisen Kaivopuistonalueen) venäläiselle insinöörilaitokselle ampumavaraston ja tavarasuojain paikaksi, mutta että insinööripäällystö ei ottanut aluetta haltuunsa ja että kysymys sen käyttämisestä mainittuun tarkoitukseen sai vuonna 1824 raueta;

että kaupunginviranomaiset viimeksi mainitusta vuodesta lähtien ovat esteettömästi käyttäneet tätä aluetta, kunnes se erinäisten maistraatinpäätösten mukaan vuosilta 1836, 1842 ja 1845 annettiin vuokralle Ulriikkaporin kylpy- ja vesiparannuslaitoksen osakeyhtiölle;

että silloinen kenraalikuvernööri ja maahamme sijoitettujen sotajoukkojen ylipäällikkö on vuonna 1855, sittenkun oli herätetty kysymys linnoitusten teettämisestä Kaivopuistoon, nimenomaisessa päätöksessä tunnustanut kaupungin omistusoikeuden tähän alueeseen sekä tästä antanut tiedon asianomaiselle linnoituksen päällystölle;

että viimeksi mainittuna vuonna neljä patteria, kaksi isompaa ja kaksi pienempää, rakennettiin kaivohuoneyhtiön käytettävänä olevalle maalle, sittenkun yhtiön kanssa oli tehty välipuhe, mutta

antamatta kaupunginviranomaisille tilaisuutta lausua mieltänsä maan luovuttamisesta;

että mainitulla alueella ei ole ollut puolustuslaitoksia Ruotsin vallan aikana, vaan ainoastaan ne väliaikaiset patterit, mitkä venäläinen sotaväki rakensi Viaporin piirityksen aikana vuonna 1808;

että sotilasviranomaiset ovat vuonna 1855 rakennetut kaksi pienempää patteria Kriminsodan päätyttyä purkaneet sekä että osa niiden maa-aineksia on asianomaisella luvalla käytetty Kaivopuiston tasotustöihin;

että samana vuonna rakennetut kaksi isompaa patteria kohdakkoin mainitun sodan päätyttyä jätettiin asianomaisten maanhaltijain käytettäväksi, sittenkun kysymys patterinpaikkain aitamisesta ja erottamisesta kruunun tarpeiksi oli saanut raueta;

että kaivohuoneyhtiö oli viimeksi mainittujen patterien luovutuksessa sitoutunut mahdollisuuden mukaan suojelemaan patterinvalleja tahalliselta vahingonteolta, pidättäen kuitenkin itselleen oikeuden saada puiston kaunistamiseksi valleille laittaa teitä ja puuistutuksia sekä niiden sisäpuolella toimittaa tarpeellisia tasotuksia ja että, siinä tapauksessa että pattereja vastedes tarvitaan sotalaitoksen käytettäväksi, niihin käytetyt kustannukset on laillisen arvion mukaan korvattava;

että maan kenraalikuvernööri oli vuonna 1874 evännyt yhtiön myöhemmin tekemän esityksen patterien poistamisesta puiston kaunistamiselle haitallisina sekä yhtiön oikeuttamisesta saada käyttää hyväkseen patterinvallien kivi- ja maa-aineksia, jolloin yhtiö kuitenkin oikeutettiin pattereille istuttamaan puita ja laittamaan huvimajoja, sillä ehdolla että nämä laitokset poistetaan, jos patterit vastaisuudessa aseistetaan; sekä

että edellä mainittu kaupungin omistaman maan tilapäinen anastus paraikaa jatkuvan sodan aikana ei sinänsä ole voinut tuottaa kruunulle omistusoikeutta eikä pysyväistä hallintaoikeutta ja että kaupunkia, joka nyttemmin on astunut kaivohuoneyhtiön oikeuteen, ei siis voi pitää laillisesti velvollisena alistumaan muihin sotilasviranomaisien taholta esitettyihin rajoituksiin mikäli koskee kaupungin vapaata käyttöoikeutta puheena olevaan, linnoitusesplanadin rajain ulkopuolella sijaitsevaan maahan, kuin niihin, jotka johtuvat sitoumuksesta pitää patterit entisellään ja mikäli mahdollista suojella niitä tahalliselta vahingonteolta.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti 1) kaupunginvaltuusto k. senaattiin lähettää edellä mainitun selvityksen asiasta sekä samalla ilmoittaa valtuustonkin kaikin puolin yhtyneen siihen.

1) Valt. pöytäk. lokak. 25 p. 5 §.

Määrärahoja uusien vesijohdosten teettämistä ja entisten uudistamista varten.

1911 vuoden menosääntöä vahvistaessaan otti 1) kaupunginvaltuusto siihen kaikkiaan 329,400 markkaa vesijohdon teettämiseksi Itäisen puistotien alle, Erottajakadun itälaidan alle Ludviginkadun ja Erottajatorin välille, Fabianinkadun alle osotenumerosta 34 Puutarhakadulle, uudesti tasotetun Vilhonkadun alle Puutarha- ja Unioninkadun välille, Porvoonkadun lounaislaidan alle Kristiinan- ja Kajaaninkadun välille, Viipurikadun alle Kajaanin- ja Kotkankadun välille, viimeksi mainitun kadun alle Viipurinkadun ja vesisäiliölle johtavan tien välille, Karjalan- ja Viipurinkadun alle Porvoon- ja Tallikadun välille, Nervanderkadun alle Aino- ja Fjälldalinkadun välille, Cygnæuskadun alle Nervander- ja Töölönkadun välille, viimeksi mainitun kadun alle osotumeroon 9 asti, Museokadun alle Töölön- ja Runebergkadun välille, Runebergkadun alle Fredrikin- ja E. Rautatiekadun välille, Leppäsuonkadun alle P. Rautatie- ja Nordenskiöldkadun välille, Ehrensivärdtien alle Tehtaankadun ja Armfelttien välille, Engeltorin etelä- ja itälaidan alle, Engeltorin ja Ehrensivärdtien välille mainittua paikkaa lännessä rajoittavan istutuksen alle, Engeltorilta mainittua paikkaa etelässä rajoittavan istutuksen alle, Bölen esikaupunkiin ja sen alueelle sekä kortteliin n:o 139 ynnä putkiverkon, luistien ja palopostien täydentämiseen.

Samassa tilaisuudessa osotti valtuusto kaikkiaan 51,150 markkaa vesijohtojen uudistamiseen Nikolainkadun alla Oiko- ja Vironkadun välillä, Kaivokadun alla tontin n:o 10 edustalla, Erottajakadun alla I. Robertin- ja Ludviginkadun välillä, Mariankadun alla Elisabetin- ja Vironkadun välillä, Konstantininkadun alla Kulma- ja Vironkadun välillä sekä Kirkkokadulta osotumeroon 1, Mauritsinkadun alla Kruunuhaan- ja Maneesikadun välillä, Maneesikadun alla Konstantinin- ja Mauritsinkadun välillä, Rauhakadun alla Nikolain- ja Konstantininkadun välillä, Vuorikadun alla Vilhon- ja Puutarhakadun välillä sekä Fabianinkadun alla Hallituskadulta osotumeroon 34.

Evätyt anomus vesijohdon ulottamisesta Korkeasaarelle.

Helsingin anniskeluosakeyhtiön kaupunginvaltuustolle tekemän anomuksen kaupungin vesijohdon ulottamisesta Korkeasaarelle valtuusto tällä kertaa 2) epäsi rahatoimikamarin lausunnon mukaisesti.

Määräraha kaasujohtoverkon laajentamiseen.

Kirjelmässä elokuun 25 päivästä huomautti kaupungin kaasuja ja sähkölaitoksen hallitus, että kaupungissa paraikaa jatkuvan virkeän rakennustoiminnan johdosta oli käynyt välttämättömäksi laajentaa kaasujohtoverkkoa käyttämällä koko se määräraha, mikä hallituksella tämänvuotisen rahasäännön mukaan oli käytettävänä. Kun kuitenkin olisi tarpeellista vieläkin enemmän laajentaa johto-

1) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 16 §.

verkkoa lisääntyneiden kaasunhankintavaatimusten tyydyttämiseksi, pyysi hallitus saada tähän tarkoitukseen käyttää kaasulaitoksen 1908 vuoden vuosirahasäännössä olevan 8,457 markan 5 pennin suuruisen määrärahan, joka oli myönnetty Kirkkomaankadun kaasujohtoa varten, mutta jota johtojärjestelmän muutoksen johdosta ei ollut käytetty, vaan siirretty seuraavaan vuoteen, sekä tämän lisäksi saada käyttää enintään 5,000 markkaa, joka menoerä pantaisiin 1911 vuoden menosääntöön. Esitykseen kaupunginvaltuusto myöntyi 1).

Kaasulaitoksen pääputkiverkon laajentamiseen osotti 2) kaupunginvaltuusto 1911 vuoden menosääntöä vahvistaessaan 94,290 markkaa.

1911 vuoden menosääntöä vahvistaessaan myönsi 3) kaupunginvaltuusto katujen ja yleisten paikkain korjaukseen ja kunnossapitoon seuraavat määrärahat, nimittäin: Saunakadun pohjoisen kolmanneksen kiveämiseksi paraslaatuksilla noppakivillä asfalttiin 45,000 markkaa, saaristolaisveneiden kytkypaikkain viereisten Kanavatorin ja Pohjoisrannan osain kiveämiseksi paraslaatuksilla noppakivillä 15,000 markkaa, Kasarminkadun samoin saman kadun varrella olevan kansakoulutontin osotenumeron 21 viereltä 6,000 markkaa, Erottajakadun kaupungille kuuluvan osan samoin 26,800 markkaa, tarkastuspaviljongin ja Makasiininrannan välisen Etelärannan osan samoin 15,000 markkaa sekä Senaatintorin poikki Nikolainkadulta Aleksanterinkadulle viistoon käyvän, 9 metriä leveän ajotien samoin 21,000 markkaa, Tokankadun ja Kalastajatorin välisen kaupungille kuuluvan Hernesaarenkadun osan kiveämiseen 5,900 markkaa, Läntisen viertotien tasottamiseen korttelin n:o 422 (museotontin) viereltä 19,000 markkaa sekä Pitkänsillan ja Sirkuskadun välisen Siltasaarenkadun kiveämiseen 70,300 markkaa, Ylioppilastorin jalkakäytävään järjestämiseen 2,950 markkaa, Itäisen viertotien laajentamiseen niiltä paikoilta, joiden vierelle uutisrakennuksia jo oli tehty tahi vuonna 1911 tulisi tehtäväksi, 15,000 markkaa, erinäisten kaupungille kuuluvain katuosain viereisten kaiteiden uudistukseen ja korjaukseen 11,700 markkaa sekä erinäisiä korjaustöitä varten 15,000 markkaa.

Nämä määrärahat nousivat siis kaikkiaan 268,650 markkaan.

Senaatintorin poikki kulkevan ajotien kiveämistä varten myönnettyyn määrärahaan päätti valtuusto kytkeä sen ehdon että, jos kysymys tämän torin yleisestä tasoituksesta näytti vuonna 1911 olevan ratkaistavissa myönteiseen suuntaan, oli myönnetty rahamäärä käytettävä viimeksi mainittuun tasotukseen.

1) Valt. pöytäk. syysk. 13 p. 46 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. —

3) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 58 ja seur.

Pitkäsillan
uudestiraken-
taminen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 14 päivänä 1909 oli päättänyt ¹⁾ maistraatilta anoa lisättyjen kaupunginvaltuusmiesten valitsemista käsittelemään ja ratkaisemaan kysymystä Pitkäsillan uudestirakentamisesta sekä vaali oli toimitettu, esiteltiin mainittu asia lisätyille valtuusmiehille. Nämä päättivät ²⁾ silloin, asiaa varten asetetun valiokunnan tekemän esityksen mukaisesti:

Pitkäsillan uudestirakennettavaksi edellä mainitun valiokunnan ehdotuksen mukaisesti, joka käsitti granitista tehtävän sillan kolmelle kuudentoista metrin pituiselle kaarelle, ollen kai-
teiden vapaa välimatka kaksikolmatta metriä;

rakennustyötä ynnä silloisen sillan purkamista ja rakennus-
aikana tarpeellisen väliaikaisen sillan rakentamista varten osottaa
787,500 markkaa, suoritettavaksi kahta vuotta pitemmäksi takaisin-
maksuajaksi otetuista lainavaroista; sekä

antaa varsinaisen kaupunginvaltuuston toimeksi sekä hankkia
vahvistuksen vastamainitulle päätökselle että ryhtyä muihin asiasta
aiheutuviin toimenpiteisiin.

Varsinainen kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ tämän jälkeen sekä
k. senaatilta hankkia vahvistuksen lisätyn valtuuston päätökselle
osottaa puheenalaiseen tarkoitukseen edellä mainittu määrä laina-
varoja että myös antaa rakennuskonttorin tehtäväksi hetimiten
ryhtyä toimiin edellä puheena olleen väliaikaisen sillan teettämiseksi,
jonka kustannukset suoritettaisiin edeltäpäin kaupunginkassasta.
Sen ohessa asetti valtuusto toimikunnan, jonka valvonnan alaisena
puheenalainen rakennustyö vahvistetun ohjelman mukaan teetet-
täisiin ja jonka tulisi tarpeen mukaan valtuustolle antaa lausuntoja
ja ehdotuksia asiasta. Tämän toimikunnan jäseniksi valitsi ⁴⁾ val-
tuusto sittemmin professori C. E. Holmbergin, yli-insinööri K. Lind-
bergin ja kaupungininsinööri G. Idströmin.

Maistraatin kirjelmässä toukokuun 21 päivästä ilmoitettiin ⁵⁾
kaupunginvaltuustolle tiedoksi, että senaatti oli edellisen huhtikuun
21 päivänä vahvistanut lisätyn kaupunginvaltuuston viimeksi ker-
rotun päätöksen.

Määräraha
Ehrensvärd-
tien viereisiin
louhintatöihin.

Rahatoimikamarin esityksestä päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto
eräiden louhintatöiden teettämiseksi istutuksia varten varatulla
paikalla Ehrensvärdtien varrella ottaa 1911 vuoden menosään-
töön 700 markan arviomäärärahan.

¹⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 59 ja seur. — ²⁾ Lis. valt. pöytäk. helmik. 15 p. 1 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. helmik. 15 p. 1 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 32 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 7 p. 12 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 38 §.

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto katujen ja yleisten paikkain teettämiseen seuraavat määrärahat, nimittäin: jalkakäytävän teettämiseen Tehtaankadulle Kapteeninkadun varrella olevan puistikon vierelle 1,000 markkaa, Sörnäsintien rantatien päällystämiseen ketokivillä Vilhelmsperin- ja Pääskylänkadun väliltä 10,700 markkaa, ketokiveyksen uudistamiseen Rahapajanrannassa 30 metrin leveydeltä itäisimmän tavara-
vajan itäpuolella sekä samoin kahdella 10 metrin levyisellä Itäisen satamakadun suuntaisella ajotiellä korttelin n:o 189 itäpuolella 27,500 markkaa, Rahapajanrannan itäosassa oleviin uusiin rautatieraitteisiin tarvittavain vaihteiden ja ristoksien kustantamiseen 5,700 markkaa, korttelissa n:o 127 Vuorimiehenkadun varrella olevan leikkikentän järjestämiseen 9,200 markkaa, Vilhonkadun tasottamiseen Vuori- ja Unioninkadun väliltä korttelin n:o 41 ja Kaisaniemen puiston halki 53,800 markkaa, Ehrensivärdtien tasottamiseen Rehbindertien ja Armfeltintien väliltä 16,400 markkaa, Engeltorin ynnä korttelissa n:o 230 olevan kujun tasottamiseen 17,300 markkaa, Viidennen linjan jäljellä olevan osan tasottamiseen Itäisen viertotien ja Porthankadun väliltä 50,000 markkaa, Työpaja- ja Panimokadun eräiden osain tasottamiseen 6,000 markkaa, Karjalankadun tasottamiseen Porvoonkadun ja Eläintarhantien väliltä 36,000 markkaa, Viipurinkadun tasottamiseen Porvoon- ja Kotkankadun väliltä 36,700 markkaa, Porvoonkadun länsiosan tasottamiseen Kristiinankadun ja Kajaaninkadun väliltä 28,000 markkaa, Runebergkadun tasottamiseen Fredrikin- ja Eteläisen Rautatiekadun väliltä 40,100 markkaa, Eteläisen Rautatiekadun samoin Fredrikin- ja Runebergkadun väliltä 14,000 markkaa, Nervanderkadun samoin Aino- ja Fjälldalinkadun väliltä 56,000 markkaa, Cygnæuskadun samoin Töölön- ja Nervanderkadun väliltä 21,700 markkaa, Museokadun samoin Töölön- ja Runebergkadun väliltä 61,000 markkaa, korttelin n:o 139 pohjois- ja länsipuolisen kadun samoin 17,400 markkaa sekä Pengerkadun tontin n:o 4 viereisen Kaikukujan osan tasotukseen 5,800 markkaa, varastopaikkain järjestämiseksi Busholmaan 50,000 markkaa sekä Bölen talon erään osan tasotukseen 50,000 markkaa.

Nämä määrärahat nousivat siten kaikkiaan 614,300 markkaan.

Siihen 50,000 markan määrärahaan nähden, joka myönnettiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi varastopaikkain järjestämiseksi Busholman saarelle päätti valtuusto, että sitä ei saisi käyttää, ennenkuin valtuusto oli tarkastanut ja hyväksynyt tätä työtä varten tarpeellisen suunnitelman kustannusarvioineen, mitkä olisi hetimiten laadittava.

Määrärahoja
katujen ja
yleisten paik-
kain teettä-
miseen.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §.

Senaatintorin tasotusta koskeva esitysehdotus.

Herra Aschanin kaupunginvaltuustolle tekemä, senaatintorin tasotusta koskeva esitysehdotus lähetettiin ¹⁾ rahatoimikamariiniin valmisteltavaksi.

Määräraha viemärikanavain korjauksiin ja kunnossapitoon.

Vahvistaessaan 1911 vuoden rahasäännön otti ²⁾ kaupunginvaltuusto siihen viemärikanavain korjausta ja kunnossapitoa varten kaikkiaan 34,000 markkaa.

Kysymys kanavan teettämisestä Töölön- ja Taivallahden välille sekä Töölönlahden varustamisesta rantareunustuksella.

Uudestaan esiteltäessä kaupunginvaltuuston kokouksessa joulukuun 30 päivänä 1909 pöydälle pantua ³⁾ kysymystä kanavan teettämisestä Töölön- ja Taivallahden välille sekä Töölönlahden ympäröimisestä rantareunustuksella päätti ⁴⁾ valtuusto ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä vaatia kaupunginasemakaava-toimikunnan lausuntoa asiasta.

Tämän jälkeen antamassaan lausunnossa ⁵⁾ kaupunginasemakaava-toimikunta huomautti että, koska rakennuskonttorin ja terveydenhoitolautakunnan antama selvitys näytti osottavan, että Töölönlahden veden tehokas puhdistus oli aikaansaatavissa toimeenpanemalla joka tapauksessa tarpeellisia muutoksia lahtea ympäröivän alueittein lokaviemärijärjestelmässä, näytti toimikunnasta siltä, kuin olisi se hyöty, minkä puheena oleva kanava terveydelliseltä kannalta saattaisi tuottaa, halvemmalla ja ehken varmemmin saavutettavissa toimeenpanemalla mainittu viemärilaitosten parannus, minkätähden kanavan teettämisen joka tapauksessa pitäisi jäädä siksi, kunnes oli saatu kokemusta näiden parannusten tehokkuudesta. Toimikunta oli kuitenkin sitä mieltä, että tuollaisella kanavalla olisi suurin merkityksensä Töölön kaupunginosaa sangen paljon kaunistavana laitoksena, edellyttäen nimittäin että kanava tehtäisiin noin 24 metriä leveä. Kun sen teettäminen kuitenkin vaatisi runsaita kustannuksia eikä tarpeellista selvitystä ollut esitetty m. m. niistä haitoista, joita oli ajateltavissa syntyväksi, jos vesi ehkä jäisi kanavaan seisomaan, ei toimikunta katsonut yksinomaan esteettisten perustelmain nojalla voivansa asian silloisessa vaiheessa puoltaa useinmainitun kanavan teettämistä.

Toimikunta kuitenkin huomautti, että Töölön kaupunginasemakaavassa ei ollut riittävästi otettu huomioon puistikkojen ja istutettujen katujen tarvetta. Toimikunta sentähden ehdotti, että Töölön kaupunginasemakaavaa muutettaisiin sikäli, että Töölön- ja Taivallahden välille suunniteltaisiin leveä puistokatu likimain niin, kuin toimikunnan kirjelmän oheisessa karttaluonnoksessa oli osotettu ja maalle, missä se ylen suuritta kustannuksitta kävisi päinsä.

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 31 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. —

³⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 60 ja seur. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 15 §. —

⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 24.

Täten tulisi toiselta puolen edellä mainittu puute tuntuvassa määrin poistetuksi ja Taival- ja Töölönlahden välille saataisiin luonnollinen ja kaunis kävelytie, joka välittömästi voisi yhtyä viimeksi mainitun lahden ympärille suunniteltuihin rantateihin, ja toiselta puolen olisi mahdollisuus kanavaan teettämiseen vastaisuudessa varattu.

Toimikunta sentähden ehdotti kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

että ehdotus kanavan rakentamisesta Taival- ja Töölönlahden välille jätettäisiin huomioon ottamatta; sekä

että kaupunginasemakaava-toimikunta saisi tehtäväkseen valmistaa ehdotuksen kaupunginasemakaavanmuutokseksi, jonka mukaan 60 metriä leveä, istutuksilla varustettu katu teetettäisiin Taival- ja Töölönlahden välille.

Sittenkun terveydenhoitolautakunta siltä niinikään vaaditussa 1) lausunnossa oli ilmoittanut, ettei lautakunnalla terveydelliseltä kannalta ollut mitään muistuttamista sitä ehdotusta vastaan, että katu teetettäisiin Töölön- ja Taivallahden välille, päätti 2) kaupunginvaltuusto:

nykyään jättää kysymyksen kanavan teettämisestä Töölön- ja Taivallahden välille sillensä;

antaa kaupunginasemakaava-toimikunnan tehtäväksi esityksensä mukaisesti laatia ehdotuksen kaupunginasemakaavanmuutokseksi, jonka mukaan edellä mainittujen lahtien välille teetettäisiin 60 metriä leveä, istutuksilla varustettu katu;

antaa rahatoimikamarin tehtäväksi aikansa valtuustolle esittää seikkaperäisen suunnitelman kustannusarvioineen Töölönlahden ympäröimiseksi rantareunustuksella; sekä

hyväksyä terveydenhoitolautakunnan asiasta tekemän ehdotuksen että valtuusto periaatteessa päättäisi kieltää enää täyttämästä Töölönlahtea.

Rahatoimikamarin esityksestä myönsi 3) kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan 770 markkaa Nimrodkadun itäosan alle vuonna 1910 rakennettavaksi päätetyn viemärijohdon jatkamiseksi lastenhoitoyhdistyksen tontille asti Meilansiin.

Määräraha
Nimrodkadun
alaisen viemä-
rijohdon piten-
tämiseen.

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön myönsi 4) kaupunginvaltuusto viemärikanavain teettämiseen, pääasiallisesti päätettyjen kaduntasoitusten yhteydessä, kaikkiaan 197,350 markkaa. Mainittuun summaan oli myös luettu 47,000 markan määräraha katkaisevan kanavan teettämiseksi Kaisaniemen puiston halki Silta- saarenrantaan 5).

Määrärahoja
viemärikanava-
vain rakenta-
miseen.

1) Valt. pöytäk. maalisk. 15 p. 27 §. — 2) Valt. pöytäk. huhtik. 26 p. 18 §.

— 3) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 27 §. — 4) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. —

5) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 61 ja seur.

Määrärahoja teiden ja viertoteiden korjauksiin ja kunnossapitoon.

Sörnäsän satamaolojen järjestäminen.

Teiden ja viertoteiden korjauksiin ja kunnossapitoon myönsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto vastamainitussa tilaisuudessa, edelliseen tarkoitukseen 10,000 ja jälkimäiseen 26,100 markkaa.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan helmikuun 16 päivänä 1909 oli päättänyt ²⁾ vaatia rahatoimikamarin ja satamarakennusvaltuuskunnan lausuntoja kaupungin sähkölaitoksen rakennustoimikunnan tekemän, Sörnäsän satamaolojen järjestämistä koskevan esityksen johdosta, antoi kamari asiasta lausunnon ³⁾. Siinä kamari m. m. mainitsi, että kamarin käsiteltäväksi myös oli lähetetty rautatiehallituksen kaupunginvaltuustolle samasta asiasta tekemä anomus sekä että kaupungin kaasu- ja sähkölaitoksen hallitus oli kamarille tehnyt esityksen määrärahan osottamisesta Sörnäsän keskimäisen sillan länsipuolen laajentamiseen. Asiaa käsittelemään oli kamari asettanut erityisen valiokunnan, johon lisäksi oli, paitsi muita, kutsuttu satamarakennus-valtuuskunta, minkä ohessa rakennuskonttori oli laatinut ehdotuksen Sörnäsän satama-alueen järjestämiseksi. Sekä valiokunta että kamari olivat pääasiassa yhtyneet rakennuskonttorin laatimaan suunnitelmaan.

Kamari esitti kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

että Sörnäsän satamaolojen järjestämiseksi sikäläistä läntistä ja keskimäistä siltaa laajennettaisiin rakennuskonttorin ehdotuksen mukaisesti ja arvioiduilla 22,000 ja 26,300 markan kustannuksilla;

että tähän tarvittava määräraha pantaisiin ensi vuoden menosääntöön, mutta keskimäisen sillan laajentamistyö aloitettaisiin jo vuonna 1910, jota varten kaupunginkassan tulisi etukäteen suorittaa tarvittavat rahavarat; sekä

että Sörnäsän rantatie sekä sähkö- ja kaasulaitoksen alueet vastaisuudessa täytettäisiin rakennuskonttorin ehdotuksen mukaisesti.

Tämän rahatoimikamarin esityksen kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁴⁾.

Määrärahoja satamain korjaus- ja kunnossapitoihin.

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön osotti ¹⁾ kaupunginvaltuusto rantasiltain, laiturien y. m. korjaukseen 49,000 markkaa, jälle vievään siltain y. m. laittamiseen 5,000 markkaa, satamain ruoppaukseen 20,000 markkaa, ruoppavarastopaikan järjestämiseksi sähkö- ja kaasulaitoksen tonttien rantaan Sörnäsiin 7,000 markkaa sekä Makasiininrannan puusta tehdyn osan uudestirakentamiseen 17,700 markkaa, eli siis kaikkiaan 98,700 markkaa.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 62. —

³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 28. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 43 §.

Niinikään osotti ¹⁾ kaupunginvaltuusto vastamainitussa tilaisuudessa hiilenpurkaussillan rakentamiseksi Sörnäsän satamaan 34,300 markkaa sekä laituriin rakentamiseksi merisatamaan 4,375 markkaa, eli siis kaikkiaan 38,675 markkaa.

Määrärahoja satamain uutistöitä varten.

Kauppias A. Holmströmin y. m. maistraattiin antaman, maistraatin kirjelmässä ²⁾ lokakuun 22 päivältä kaupunginvaltuustolle lähetetyn esityksen Makaasiinin- ja Katajanokanrannan purkauspaiikkain varustamisesta aitauksella epäsi ³⁾ valtuusto tällä kertaa.

Evätty esitys Makasiinin- ja Katajanokanrannan purkauspaiikkain varustamisesta aitauksella.

Puutarhalautakunnan esityksestä myönsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto käyttövaroistaan enintään 10,000 markan lisäyksen 1910 vuoden menosäännössä olevaan kaupungin istutusten ja taimistojen kunnossapitomäärärahaan.

Lisämääräraha kaupungin istutuksia ja taimistoja varten.

1911 vuoden menosääntöä vahvistaessaan pani ⁵⁾ kaupunginvaltuusto siihen istutusten ja taimistojen kunnossapitoa varten 99,140 markkaa, talvipuutarhan samoin 6,000 markkaa sekä urheilu- ja leikkikenttään, aitausten y. m. samoin 6,500 markkaa, palkkoja, rehuja y. m. varten 6,629 markkaa 70 penniä, kaupunginpuutarhassa olevain asuinrakennusten polttoaineita sekä lämmitystä, siivoamista ja valaistusta varten 1,662 markkaa, kasvihuoneiden ja leposohvain korjausta varten 4,200 markkaa, työkalujen ostoon ja korjauksiin 2,500 markkaa, puiden suojusristikkojen hankintaa varten 4,550 markkaa, nurmien ja käytävään uudistusta varten 4,500 markkaa, kaupungin istutusten mullanvalmistelua varten 3,500 markkaa, istutuksiin y. m. käytettävän veden kustannuksia varten 12,000 markkaa, vesilintujen hoitoa varten 1,000 markkaa, lannan ostoa varten 650 markkaa sekä kahden Eläintarhassa olevan käymälän puhtaanapitoa varten 500 markkaa, eli siis kaiken kaikkiaan 153,331 markkaa 70 penniä.

Määrärahoja istutusten voimassapitoon.

Istutusten laittamiseksi Marian sairaalan vierelle osotti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto 1911 vuoden menosääntöä vahvistaessaan 7,524 markkaa 11 penniä.

Määräraha Marian sairaalan viereisiä istutuksia varten.

Vastamainitussa tilaisuudessa osotti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto lisäksi Eläintarhan ja Hakasalmen puiston y. m. raivaamiseen 25,000 markkaa, uusia kasvisuojia tahi rakennuksia varten kaupungin kasvikkokoelmain ja puutarhanhoidon voimassa pitämiseksi niinikään 25,000 markkaa, Savilan taimiston kuntoonpanoa varten 2,500 markkaa, tenniskenttään laittamiseen 6,600 markkaa, Tokantorin lopulliseen järjestämiseen 4,000 markkaa, tasotus- ja istutustöiden jatkamiseen 15,000 markkaa, kelkkaratain laittamiseen 1,600 markkaa sekä ajotien teettämiseksi Eläintarhaan rautatielinjan länsipuolitse Fredriksperiin 15,000 markkaa, eli kaikkiaan siis 94,700 markkaa.

Muita määrärahoja istutusten laittamista varten.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 54. —

³⁾ Valt. pöytäk. marrask. 22 p. 16 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 8 p. 15 §. —

⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §.

Kysymys uusien kasvisuojain y. m. teettämisestä kaupunginpuutarhaan.

Samalla päätti valtuusto, että puutarhalautakunnan laatima suunnitelma uusien kasvihuoneiden rakennuttamiseksi lämpö-, vesi- ja viemärijohtoinen kaupunginpuutarhaan sekä tasoitus- ja pengerrystöiden teettämiseksi siellä lähetettäisiin kaupungin yleisten töiden hallitukseen edelleen valmisteltavaksi.

Ehdotus Eläintarhanalueen järjestämiseksi.

Sittenkun puutarhalautakunta oli kirjelmässä toukokuun 15 päivältä 1904 kaupunginvaltuustolle lähettänyt ¹⁾ uuden suunnitelman Eläintarhan puistoalueen järjestämiseksi sekä Hesperian ja Haka-salmen puistojen ynnä Töölön-, Eläintarhan- ja Kaisaniemenlahden rantain järjestelemiseksi, oli kaupunginvaltuusto lähettänyt mainitun suunnitelman rahatoimikamariin, joka sen oli palauttanut lautakunnalle, sen johdosta että oli tehty ehdotus kaupunginpuutarhan sijoittamisesta puutarhayhdistyksen alueelle ja otettu puheeksi Töölönlahden täyttämisen tahi vaihtoehtoisesti perkaaminen. Lautakunnan annettua kamarille lausunnon näistä seikoista oli kamari vaatinut asiasta lausuntoa kaupunginasemakaava-toimikunnalta, joka ei kuitenkaan ollut ottanut asiaa käsiteltäväksi, ennenkuin Töölönlahden perkauskysymys oli ratkaistu. Sittemmin lähetti lautakunta valtuustolle kirjelmän ²⁾ huhtikuun 15 päivältä sekä sen ohessa tarkistetun suunnitelman Eläintarhanalueen järjestämiseksi. Kirjelmässä esitti lautakunta pääasiassa seuraavaa:

Vuosien kuluessa oli Eläintarhan puistoalueelta luovutettu paikkoja useita laitoksia varten, jotka suuressa määrin rajoittavat varsinaista puistoaluetta ja joita olivat ajo- ja ratsastuskoulu, lawn-tennishalli kisakenttineen sekä vastaisten kulkutautisairaalan tonttipaikka Malmin huvilapalstalla. Siten menetetyn pinta-alan sijaan olisi puistoa laajennettava siitä pohjoiseen olevalla maa-alueella. Lautakunta sentähden ehdotti, että Dal-nimisen huvilapalstan alue sekä sen viereinen kappale Greijuksen tilan maasta varattaisiin n. k. stadionin eli urheilulaitoksen rakentamiseksi kansainvälisiä urheilukilpailuja ja muita suurempia urheilujuhlia varten, joita ei sopivasti käy toimeenpaneminen varsinaisilla urheilukentillä. Paikka oli sellaista laitosta varten erinomaisen sopiva, sitä kun kolmelta taholta ympäröivät kummut, joille pyöröteatterin tapaisesti ko-koavat katsojalavat kävisi järjestäminen. Laitos käsittäisi noin 10 hehtaarin pinta-alan. Itse arena oli 341 metriä pitkä ja 141 metriä leveä ja olisi se kolmeksi pengerrykseksi jakautuneen pengermän ympäröimä. Kahdelle alemmalle pengerrykselle kävisi sopivasti järjestäminen istumapaikkoja ja ylimmällä olisi tilaa seisovalle yleisölle. Ensinmainituille pengerryksille mahtuisi 11,332 ja ylimmälle 8,000 henkeä. Alueelle rakennettaisiin 4 suurenpuoleista paviljonkia

¹⁾ Ks. 1904 vuod. kert. siv. I. 14 ja 15. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 26.

käytettäväksi kaikenlaisiin urheilutarkoituksiin sekä ravintolahuoneistoiksi, ja ulottuisi laitos noin 170 metriä kaupunginrajan yli Greijuksen alueelle. Vaikka oli vähän toiveita ehdotuksen toteutumisesta lähimmässä tulevaisuudessa, kun monet muut tärkeämmät ja kiireellisemmät työt odottivat Eläintarhassa, näytti kuitenkin olevan syytä jo nyt varata paikka puheenalaista tarkoitusta varten. Lautakunta oli tähän katsoen laadituttanut erityisen ehdotuksen Eläintarhan pohjoisrajaksi, joka ehdotus myös oli pantu lautakunnan kirjelmän oheen. Alue, joka sanotun, kaupunginasemakaava-arkkitehdin kanssa olleissa neuvotteluissa syntyneen ja kaupunginasemakaava-toimikunnankin hyväksymän ehdotuksen mukaan tulisi Eläintarhaan liitettäväksi, käsitti noin 40 hehtaarin suuruisen pinta-alan ja rajoittivat sitä lännessä ja pohjoisessa rakennuskorttelit, koillisessa Fredrikssperin huvilakaupunki sekä idässä valtionrautateille ja kaupungin kulkutautisairaalle kuuluvat alueet. Tässä yhteydessä huomautti lautakunta, että Eläintarhan pohjoisosa varsin hyvin sopi vastaisen teollisuusnäyttelyn paikaksi, edellyttäen että paikka saatettaisiin raitiotien yhteyteen. Luonnollisesti olisi siinä tapauksessa näyttely järjestettävä Eläintarhan vastaisen järjestämissuunnitelman mukaisesti, joten suuri osa järjestämisestä tulisi puiston hyväksi.

Ajanmukaisten liikenneväylien tarvetta silmällä pitäen oli lautakunta jossain määrin muuttanut edellisessä luonnoksessa ehdotettuja tielaitoksia.

Eläintarhan huvila-alue oli suunnitelmassa kaupunginvaltuuston asiasta tekemän päätöksen mukaisesti varattu istutusalaksi. Suunnitelmassa oli myös ehdotettu sen kulkuväylän suunta, joka yhdistäisi rautatiepenkereen itäpuolitse kulkevan tien Castréninkadun päätekohtaan ja Kallion alueen Ensimmäiseen linjaan.

Kaupunginpuutarha, joka 1904 vuoden ehdotuksen mukaan tulisi sijoitettavaksi Savilan huvilapalstalle, oli kaupunginvaltuuston päätöksen johdosta sijoitettu puutarhayhdistyksen hallussa olleelle alueelle.

Edellä lausutun johdosta ja viitaten kirjelmänsä toukokuun 15 päivältä 1904, esitti lautakunta:

että kaupunginvaltuusto, hyväksyen puutarhalautakunnan nyt esittämän, eräiltä osiltaan muutetun ehdotuksen Eläintarhan puistoalueen sekä Hesperian- ja Hakasalmenpuiston ynnä Töölön-, Eläintarhan- ja Kaisaniemenlahden rantojen järjestämiseksi, päättäisi, että sanottu ehdotus on pantava perustukseksi mainittua aluetta suunnitelmanmukaisesti kehitettäessä; sekä

että suunnitelmaan istutukseksi merkitty Eläintarhan alue on, sikäli kuin puiston jatkuva järjestäminen vaatii, käytettävä suunnitelman toteuttamiseen.

Ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä päätti 1) kaupunginvaltuusto hankkia rahatoimikamarin ja kaupunginasemakaavatoimikunnan lausunnon asiasta.

Määräraha Korkeasaaren ja Seurasaaren laitosten voimassapitoon.

Sen johdosta että Helsingin anniskeluosakeyhtiön johtokunta oli kaupunginvaltuustolta anonut yhtiön 1910 vuoden voittovarain kaupungille tulevasta osuudesta 72,400 markan määrärahaa käytettäväksi Korkeasaarella ja Seurasaarella olevain yhtiön laitosten voimassapitoon vuonna 1911, myönsi 2) valtuusto yhtiölle mainittuun tarkoitukseen 35,000 markan määrärahan edeltäpäin maksettavaksi kaupunginkassasta sekä aikansa takaisin suoritettavaksi kaupungin osuudesta mainittuja voittovaroja, minkä ohessa valtuusto sen kysymyksen valmistelemiseksi, minkä verran yhtiölle lopullisesti voitaisiin myöntää avustusta edellä mainituista voittovaroista, lähetti asian siihen erikoisvaliokuntaan, jonka valtuusto vastedes asettaisi laatimaan ehdotusta voittovarain jakamiseksi.

Määräraha viemärijohdon rakentamiseksi Turvikin huvilasta.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan syyskuun 7 päivänä 1909 oli evännyt 3) rahatoimikamarin esityksen, että likaveden johtamiseksi Turvikin huvilasta mereen rakennettaisiin 1,200 markkaa maksava laskujohto, sekä käskenyt kamarin ryhtyä sen suuntaiseen toimenpiteeseen, että likaveden käy jollakin yksinkertaisella ja halvalla tavalla kokoominen, ilmoitti 4) rahatoimikamari kaupungininsinöörin lausuneen, ettei hän ollut voinut neuvoa huokeampaa keinoa likaveden tehokkaan poistamisen aikaansaamiseksi, sekä esitti, että asia näin ollen nykyään jätettäisiin sillensä. Valtuusto hyväksyi 5) esityksen.

Kaupunginvaltuustolle sittemmin antamassaan kirjelmässä anoi Lepokoti-yhdistys, että kaupunki rakennuttaisi Turvikin huvilan alueelle arviolta 1,200 markkaa maksavan, mereen päättyvän laskujohton, ja päätti 6) valtuusto, hakemukseen myöntyen, käyttövaroitetaan osottaa mainitun rahamäärän, minkä ohessa rahatoimikamarin ja rakennuskonttorin käskettiin ottaa harkittavaksi, voisiko joitakin terveydellisiä epäkohtia johtua siitä, että mainittu laskujohto päättyisi meressä verraten matalaan veteen.

Lisämäärärahoja puhtaana-pitolaitosta varten.

Rahatoimikamarin kirjelmässään joulukuun 15 päivästä ilmoitettua, että 1910 vuoden menosäännössä kaupungin yleisten paikain ja katuosuuksien, viertoteiden sekä teiden puhtaanapitoa varten osotetut varat eivät riittäisi, vaan että niihin tarvittaisiin 34,800 markan, 12,300 markan ja 4,600 markan lisämäärärahat, päätti 7) kaupunginvaltuusto, että mainitut määrärahat saisi ylittää sanotuilla määrillä.

1) Valt. pöytäk. toukok. 26 p. 39 §. — 2) Valt. pöytäk. jouluk. 6 p. 4 §. — 3) Ks. 1909 vuod. kert. siv. 64. — 4) Rtk. kirj. helmik. 10 p. n:o 90. — 5) Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 21 §. — 6) Valt. pöytäk. kesäk. 14 p. 30 §. — 7) Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 1 §.

Vahvistaessaan 1911 vuoden menosäännön otti ¹⁾ kaupunginvaltuusto siihen seuraavat rahamäärät puhtaanapitolaitosta varten, nimittäin: kaatopaikkain ja laiturien kunnossapitoon 5,000 markkaa, vartijain palkkaukseen 7,000 markkaa, käymäläin korjausta ja puhtaanapitoa varten 17,000 markkaa, yleisten paikkain, katujen, viertoteiden, teiden, venesatamain ja jäiden puhtaanapitoa varten 176,200 markkaa, katujen kastelua varten 15,000 markkaa sekä vedenkulu- tusta varten 14,500 markkaa eli siis kaikkiaan 234,700 markkaa.

Määrärahoja puhtaanapito-
laitosta varten.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 5 päivänä 1909 oli päättänyt ²⁾ hankkia palotoimikunnan, kasvatuslautakun- nan, puutarhalautakunnan ja Marian sairaalan hallituksen lausunnot rahatoimikamarin valtuustolle tekemän esityksen johdosta, joka koski määräysten antamista yksityishenkilöille kaupungin rakennuksista luovutettujen huoneisto- jen hoidosta ja kunnossapidosta, sekä pyy- detyt lausunnot ³⁾ oli saatu ja rahatoimikamari antanut siltä vaa- ditun ⁴⁾ uuden lausunnon ⁵⁾ asiasta, päätti ⁶⁾ valtuusto, ettei puheen- alainen kamarin ehdotus aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Evätty ehdotus yksityishenki-
löille kaupun-
gin rakennuk-
sista luovutet-
tujen huoneis-
tojen hoitoa ja
kunnossapitoa
koskevain mää-
räysten anta-
misesta.

B. Kaupungin irtainta omaisuutta ja rahatointa koskevat asiat.

Kaupunginkassan inventtaajiksi valitsi ⁷⁾ kaupunginvaltuusto herrat Hertzbergin ja Stockmannin sekä näiden varamiehiksi herrat Kihlmanin ja Krogiuksen.

Kaupunginkas-
san invent-
taajat.

Rahatoimikamarin kirjelmässä helmikuun 17 päiväältä valtuus- tolle lähetetty, rahatoimikamarin laatima kertomus kaupungin lah- joitusrahastojen 1909 vuoden tileistä ja tilinpäätöksestä esiteltiin kaupunginvaltuuston tiedoksi ⁸⁾.

Kertomus kaup-
ungin lahjoit-
usrahastojen
1909 vuoden
tileistä ja tilin-
päätöksestä.

Kirjelmässä huhtikuun 7 päiväältä lähetti rahatoimikamari val- tuustolle rahatoimikonttorin laatiman kertomuksen ⁹⁾ kaupungin 1909 vuoden tileistä ja tilinpäätöksestä. Tilinpäätös oli yhteenvedettynä seuraava:

Kertomus
kaupungin 1909
vuoden tileistä
ja tilinpäätök-
sestä.

Tulot.

Tuloja rahasäännön mukaan	Smk	14,174,636: 38
„ yli rahasäännön	„	860,022: 44
Säästöä määrärahoissa	„	276,115: 56
	<u>Yhteensä</u>	<u>Smk 15,310,774: 38</u>

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 7 §. — ²⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 65. —

³⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 4. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 25 p. 13 §. — ⁵⁾ Rtk. kirj. syysk. 8 p. n:o 397. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. syysk. 27 p. 12 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. tammik. 11 p. 5 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 1 p. 22 §. — ⁹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 18.